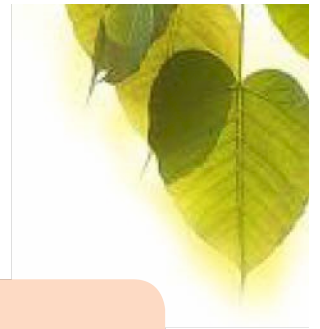

කාලය

මෙම පාඩම අධ්‍යයනය කිරීමෙන් ඔබට,
 ➤ කාලය මනින ඒකක හඳුනා ගැනීමට,
 ➤ වේලාව පැය 24 ඔරලෝසුවෙන් ප්‍රකාශ කිරීමට,
 ➤ දිනය සම්මත ආකාරයට ලිවීමට,
 ➤ කාලය සම්බන්ධ මිනුම් එකතු කිරීමට හා අඩු කිරීමට,
 හැකියාව ලැබේ.

4.1 කාලය මනින ඒකක අතර සම්බන්ධය

කාලය මනින ඒකක අතර සම්බන්ධය පැය 12 ඔරලෝසුව මගින් අධ්‍යයනය කරමු. මෙහි දැක්වෙන පැය 12 ඔරලෝසු මුහුණතෙහි,

- 1, 2, 3, 4 ... ආදී ඉලක්කම් 12කි. එම ඉලක්කම් පිහිටිය යුතු ස්ථාන දැක්වීමට ඉරි කැබලි යොදා ඇත.
- රූපයේ පරිදි පැය 12හි ඔරලෝසුව කටු 3කින් සමන්විත වේ. එහි කෙටිම කටුව පැය දක්වන අතර ඉතිරි කටු දෙක මගින් මිනිත්තු සහ තත්පර දක්වයි.
- වඩාත් ම සෙමින් ගමන් කරන්නේ පැය කටුව වන අතර වඩාත් ම වේගයෙන් තත්පර කටුව කර කැවේ.
- කටු තුනම දක්ෂිණාවර්තව කරකැවේ.
- මෙහි ඉලක්කම් දෙකක් අතර කුඩා ඉරි කැබලි 4ක් වන අතර මුළු වටයම සැලකීමේදී ඉරි කැබලි 60ක් පවතී.

ඈ මෙහිදී තත්පර කටුව එක් කුඩා ඉරක සිට ඊළඟ කුඩා ඉරට යාමට ගතවන කාලය තත්පර එකක් ලෙස ගැනේ. එනම්, මුළු වටයම ගමන් කිරීමේ දී වාර 60ක් ගමන් කරන අතර එනම් මුළු වටයක් යාමට ගතවන කාලය තත්පර 60කි.

ඈ තත්පර කටුව සම්පූර්ණ වටයක් ගමන් කර පැමිණෙන විට මිනිත්තු කටුව ගමන් කරන්නේ එක ළඟ පිහිටි ඉරි කැබලි දෙකක් අතර දුරක් පමණි.

මේ අනුව,

$$\text{තත්පර } 60 = \text{මිනිත්තු } 1\text{කි.}$$

තව ද, මිනිත්තු කටුව මුළු වටයක් එනම්, මිනිත්තු 60ක් ගෙවා යාමේදී පැය කටුව එක් ඉලක්කමක සිට ඊළඟ ඉලක්කම දක්වා යයි.

එනම්,

$$\text{මිනිත්තු } 60 = \text{පැය } 1\text{කි.}$$

මෙලෙස පැය කටුව සම්පූර්ණ වටයක් ගමන් කිරීමේදී ගත කරන කාලය පැය 12කි. පැය කටුව මෙවැනි වට දෙකක් ගමන් කිරීමේදී සම්පූර්ණ කරන කාලය පැය 24කි. එනම් දින එකකි. මේ අනුව,

$$\text{පැය } 24 = \text{දින } 1\text{කි.}$$

ඈ පැය කටුව වටයක් යාම එනම්, පැය 12ක් ගෙවා යාම වරුවක් නම් වේ. එවිට දිනකට වරු 2කි. එය පෙරවරුව හා පස්වරුව ලෙස නම් කර ඇත.

ඈ පෙරවරුව රාත්‍රී 12.00 සිට වටයක් ගෙවා පසුදා දහවල් 12.00 (මධ්‍යහ්න 12.00) දක්වා පවතී.

ඈ දහවල් 12.00 වූ සැනින් එනම් පැය, මිනිත්තු, තත්පර යන කටු 3ම එක මත එක ආ විට මධ්‍යහ්න 12 නම් වේ.

මධ්‍යහ්න 12 යනු ඔරලෝසුවේ 2 වන වටය අරඹන වේලාවයි. එනම්, පස්වරුවේ ආරම්භයයි. මධ්‍යම රාත්‍රී 12න් පස්වරුව අවසන් වේ.

වරුව	ආරම්භය	අවසානය
පෙරවරුව	මධ්‍යම රාත්‍රී 12.00	මධ්‍යහ්න 12.00
පස්වරුව	මධ්‍යහ්න 12.00	මධ්‍යම රාත්‍රී 12.00

$$\text{වරු } 2 = \text{දින } 1\text{කි.}$$

නිදසුන 1

(i) උදෑසන 9.30	පෙරවරු 9.30 (පෙ.ව 9.30)
(ii) උදෑසන 11.20	පෙරවරු 11.20 (පෙ.ව 11.20)
(iii) උදෑසන 6.00	පෙරවරු 6.00 (පෙ.ව 6.00)
(iv) පාන්දර 4.20	පෙරවරු 4.20 (පෙ.ව 4.20)
(v) මධ්‍යම රාත්‍රී 12.00	පෙරවරු 12.00 (පෙ.ව 12.00)
(vi) දවල් 12.05	පස්වරු 12.05 (ප.ව 12.05)
(vii) දහවල් 2.10	පස්වරු 2.10 (ප.ව 2.10)
(viii) සවස 6.15	පස්වරු 6.15 (ප.ව 6.15)
(ix) රාත්‍රී 8.40	පස්වරු 8.40 (ප.ව 8.40)
(x) රාත්‍රී 11.52	පස්වරු 11.52 (ප.ව 11.52)

මෙහිදී පෙරවරු පෙ.ව ලෙස ද පස්වරු ප.ව ලෙස ද කෙටි කර දක්වනු ලැබේ.

පැය 24 ඔරලෝසුවෙන් වේලාව කියවීම

රූපයේ පෙන්වා ඇති අයුරින් පැය 12 ඔරලෝසු මුහුණතෙහි ඇතුළතින් 13, 14, 15 ආදී ලෙස 24 දක්වා ලකුණු කර තිබේ. මෙය පැය 24 ඔරලෝසුවයි. එනම් අන්තර් ජාතික සම්මත ක්‍රමයයි. මෙහිදී පෙරවරු වේලාවන් (පෙ.ව 1 සිට මධ්‍යහ්න 12 දක්වා) 1 සිට 12 දක්වා අංක මගින් දක්වයි. පස්වරු (මධ්‍යහ්න 12 සිට මධ්‍යම රාත්‍රී 12.00 තෙක්) 13 සිට 24 දක්වා අංක මගින් ද දක්වයි. මධ්‍යම රාත්‍රී 12.00 දිනයේ ඇරඹුම වන අතර එය 00:00 ලෙස දක්වනු ලැබේ. දවස අවසන් වන්නේ ද මධ්‍යම රාත්‍රියෙනි. එය 24:00 ලෙස දක්වයි.

	පැය 12 ඔරලෝසුවෙන්	පැය 24 ඔරලෝසුවෙන්
රාත්‍රී	12.20	00:20
පෙ.ව	2.10	02:10
පෙ.ව	4.20	04:20
මධ්‍යහ්න 12	12.00	12:00
ප.ව	1.20	13:20
ප.ව	4.45	16:45
ප.ව	8.05	20:05
ප.ව	11.59	23:59
මධ්‍යම රාත්‍රී	12.00	24:00

4.2 දිනය හා වේලාව අන්තර්ජාතික සම්මත ආකාරයට ලිවීම

සම්මත ආකාරයට දිනය ලිවීම

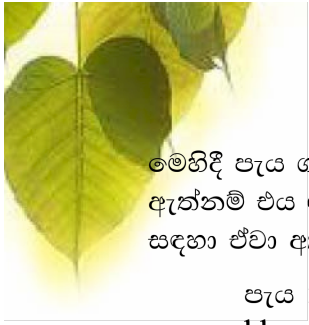
කිසියම් දිනයක් සම්මත ආකාරයට ලියා දැක්වීමේ දී පළමුව වර්ෂය ඉලක්කම් 4කින් ද, දෙවනුව මාසය ඉලක්කම් 2කින් ද තෙවනුව දිනය ඉලක්කම් දෙකකින් ද ලියනු ලැබේ. මෙහිදී වර්ෂය, මාසය, හා දිනය වෙන් කර දක්වයි.

උදා: 1986 ජූලි 2 වන දිනය අන්තර්ජාතික සම්මත ආකාරයට දක්වනු ලබන්නේ 1986 - 07 - 02 ලෙස ය.

සම්මත ආකාරයට වේලාව ලිවීම (පැය 24 ඔරලෝසුවෙන් වේලාව ලිවීම)

අන්තර්ජාතික සම්මත ආකාරයෙන් වේලාව ලිවීමේදී පැය 24 ඔරලෝසුවෙන් වේලාව දැක්විය යුතු ය.

උදා: පෙරවරු 8.00 → 08:00
 පස්වරු 2.05 → 14:05

මෙහිදී පැය ගණන ඉලක්කම් 2කින් ද එසේ ම මිනිත්තු ගණන ඉලක්කම් 2කින් ද තත්පර ඇත්නම් එය ඉලක්කම් 2කින් ද ලියනු ලබයි. පැය, මිනිත්තු හා තත්පර වෙන් කර දැක්වීම සඳහා ඒවා අතර දෙතිත (:) යෙදිය යුතු ය.

පැය : මිනිත්තු : තත්පර
hh : mm : ss

4.1 අභ්‍යාසය

1. පහත දැක්වෙන වේලාවන් පැය 12 ඔරලෝසුවෙන් දක්වා ඇත. එය පැය 24 ඔරලෝසුව වේලාවෙන් ලියා දක්වන්න.

පැය 12 ඔරලෝසුව වේලාවෙන්	පැය 24 ඔරලෝසුව වේලාවෙන්
පෙ.ව 1.00	
පෙ.ව 2.00	
පෙ.ව 3.00	
පෙ.ව 4.00	
පෙ.ව 5.00	
පෙ.ව 6.00	
පෙ.ව 7.00	
පෙ.ව 8.00	
පෙ.ව 9.00	
පෙ.ව 10.00	
පෙ.ව 11.00	
මධ්‍යහ්න 12.00	
ප.ව 1.00	
ප.ව 2.00	
ප.ව 3.00	
ප.ව 4.00	
ප.ව 5.00	
ප.ව 6.00	
ප.ව 7.00	
ප.ව 8.00	
ප.ව 9.00	
ප.ව 10.00	
ප.ව 11.00	
මධ්‍යම රාත්‍රී 12.00	

2. අන්තර්ජාතික සම්මත අයුරින් දැක් වූ වේලාවන් පැය 12 ඔරලෝසුවෙන් දක්වන්න.

සම්මත ක්‍රමය	පැය 12 ඔරලෝසුව මගින්
00 : 00 : 05	
02 : 03 : 48	
06 : 30 : 00	
11 : 45 : 00	
13 : 20 : 05	
16 : 55 : 00	
19 : 03 : 08	
21 : 00 : 00	
23 : 59 : 00	
00 : 00 : 00	

4.3 කාලය මනින ඒකක අතර සම්බන්ධය

• තත්පර හා මිනිත්තු

තත්පර 60 = මිනිත්තු 1
 තත්පර $\xrightarrow{\div 60}$ මිනිත්තු

තත්පරවලින් දී ඇති කාලයක් මිනිත්තු කිරීම සඳහා 60න් බෙදිය යුතු ය.

උදා: තත්පර 180 = $\frac{180}{60}$ = මිනිත්තු 3
 තත්පර 90 = $\frac{90}{60}$ = මිනිත්තු 1 තත්පර 30

$$\begin{array}{r} 1 \\ 60 \overline{) 90} \\ \underline{60} \\ 30 \end{array}$$

මිනිත්තු $\xrightarrow{\times 60}$ තත්පර

මිනිත්තුවලින් ලබා දී ඇති කාලයක් තත්පර බවට හැරවීමට 60න් ගුණ කළ යුතු ය.

උදා: මිනිත්තු 2 = 2 × 60 = තත්පර 120
 මිනිත්තු 5 = 5 × 60 = තත්පර 300
 මිනිත්තු 4 තත්පර 15 = (4 × 60) + 15 = තත්පර (240 + 15) = තත්පර 255

• මිනිත්තු හා පැය

මිනිත්තු 60 = පැය 1
 මිනිත්තු $\xrightarrow{\div 60}$ පැය

මිනිත්තුවලින් ලබා දී ඇති කාලයක් පැය බවට හැරවීමට 60න් බෙදිය යුතු ය.

උදා: මිනිත්තු 60 = $\frac{60}{60}$ = පැය 1
 මිනිත්තු 240 = $\frac{240}{60}$ = පැය 4
 මිනිත්තු 320 = $\frac{320}{60}$ = පැය 5 මිනිත්තු 20

$$\begin{array}{r} 5 \\ 60 \overline{)320} \\ \underline{300} \\ 20 \end{array}$$

පැය $\xrightarrow{\times 60}$ මිනිත්තු

පැය මගින් ලබා දී ඇති කාලයක් මිනිත්තු මගින් දැක්වීමට 60න් ගුණ කළ යුතු ය.

උදා: පැය 1 = 1 × 60 = මිනිත්තු 60
 පැය 4 = 4 × 60 = මිනිත්තු 240
 පැය 6 මිනිත්තු 20 = (6 × 60) + 20 = මිනිත්තු (360 + 20) = මිනිත්තු 380

• දින හා පැය

පැය 24 = දින 1
 පැය $\xrightarrow{\div 24}$ දින

පැයවලින් දී ඇති කාලයක් දින ගණනක් බවට හැරවීමට 24න් බෙදිය යුතු ය.

උදා: පැය 24 = $\frac{24}{24}$ = දින 1
 පැය 72 = $\frac{72}{24}$ = දින 3
 පැය 96 = $\frac{96}{24}$ = දින 4
 පැය 115 = $\frac{115}{24}$ = දින 4 පැය 19

$$\begin{array}{r} 4 \\ 24 \overline{)115} \\ \underline{96} \\ 19 \end{array}$$

දින $\xrightarrow{\times 24}$ පැය

දින ගණනක් පැය ගණනක් බවට හැරවීමට 24න් ගුණ කළ යුතු ය.

උදා: දින 1 = 1×24 = පැය 24
 දින 2 = 2×24 = පැය 48
 දින 5 = 5×24 = පැය 120
 දින 7 පැය 3 = පැය $(7 \times 24) +$ පැය 3 = පැය $(168 + 3)$ = පැය 171

4.2 අභ්‍යාසය

1. (a) පහත දක්වා ඇති එක් එක් කාලය මිනිත්තුවලින් ප්‍රකාශ කරන්න.

(i) තත්පර 60	(ii) තත්පර 180	(iii) තත්පර 420
(iv) තත්පර 600	(v) තත්පර 720	
 - (b) මිනිත්තුවලින් දී ඇති කාලයන් තත්පරවලින් දක්වන්න.

(i) මිනිත්තු 1	(ii) මිනිත්තු 5	(iii) මිනිත්තු 6
(iv) මිනිත්තු 12	(v) මිනිත්තු 15	
 - (c) පහත දක්වා ඇති එක් එක් කාලය මිනිත්තු හා තත්පරවලින් ප්‍රකාශ කරන්න.

(i) තත්පර 92	(ii) තත්පර 200	(iii) තත්පර 450
(iv) තත්පර 390	(v) තත්පර 1000	
2. (a) මිනිත්තුවලින් දී ඇති කාලයන් පැය බවට හරවන්න.

(i) මිනිත්තු 60	(ii) මිනිත්තු 120	(iii) මිනිත්තු 300
(iv) මිනිත්තු 540	(v) මිනිත්තු 660	
 - (b) පැයවලින් දී ඇති කාලයන් මිනිත්තු බවට හරවන්න.

(i) පැය 1	(ii) පැය 5	(iii) පැය 8
(iv) පැය 13	(v) පැය 15	
 - (c) දී ඇති කාලයන් පැය හා මිනිත්තුවලින් දක්වන්න.

(i) මිනිත්තු 70	(ii) මිනිත්තු 275	(iii) මිනිත්තු 120
(iv) මිනිත්තු 690	(v) මිනිත්තු 1100	
3. (a) දී ඇති කාලයන් දින බවට හරවන්න.

(i) පැය 24	(ii) පැය 72	(iii) පැය 120
(iv) පැය 360	(v) පැය 480	
 - (b) දී ඇති කාලයන් පැය බවට හරවන්න.

(i) දින 1	(ii) දින 4	(iii) දින 6
(iv) දින 9	(v) දින 13	
 - (c) දී ඇති කාලයන් දින හා පැයවලින් දක්වන්න.

(i) පැය 39	(ii) පැය 106	(iii) පැය 200
(iv) පැය 302	(v) පැය 442	

4.4 ගත වූ කාලය

ගත වූ කාලය ලෙස සැලකෙන්නේ යම් කාර්යයක් සම්පූර්ණ කිරීමේදී ගෙවී ගිය කාලයයි.

$$\text{ගත වූ කාලය} = \text{අවසාන වේලාව} - \text{ආරම්භක වේලාව}$$

මෙහි දී පැය 12 ඔරලෝසු වේලාවෙන් දක්වා ඇති වේලාවන් දෙකක් අතර ගත වූ කාලය සෙවීමේදී, එකම වරුවේ නම් පමණක් අවසාන වේලාවෙන්, ආරම්භක වේලාව අඩු කළ යුතු වේ.

උදා: පෙ.ව 7.30ට ආරම්භක කරන ලද දහම් පාසල පෙ.ව 11.45ට නිම විය. දහම් පාසල පැවැත් වූ කාලය සොයමු.

$$\text{ගත වූ කාලය} = \text{අවසාන වේලාව} - \text{ආරම්භක වේලාව}$$

11.45	
- 7.30	මෙය එකම වරුවේ බැවින් මෙලෙස ගත වූ කාලය සෙවිය හැකි ය.
4.15	එනම් ගත වූ කාලය පැය 4කුත් මිනිත්තු 15කි.

යම් කාර්යයක් පෙරවරුවේ ආරම්භ කර පස්වරුවේ අවසාන වේ නම් එවැනි අවස්ථාවලදී ඉහත ක්‍රමය මගින් ගත වූ කාලය සෙවිය නොහැකි ය.

එවිට අදාළ වේලාවන් දෙකම අන්තර්ජාතික සම්මත ක්‍රමයට (පැය 24 ඔරලෝසු වේලාවෙන්) ලියා අඩු කිරීම කළ යුතු ය.

උදා:- පෙ.ව 7.30ට ආරම්භ කරන පාසලක් අවසන් වන්නේ ප.ව 1.30ට වේ. පාසල පවත්වන මුළු කාලය සොයන්න.

පෙ.ව 7.30 සම්මත ක්‍රමයට 07:30 ලෙස ද, ප.ව 1.30 සම්මත ක්‍රමයට 13:30 ලෙස ද ලියා ගෙන අඩු කිරීම සිදු කරමු.

13 : 30
07 : 30
6 : 00

මේ අනුව, අදාළ පාසල පැය 6ක කාලයක් අධ්‍යයනය කටයුතු සිදු කරයි.

4.3 අභ්‍යාසය

1. ධාවන තරගයක් පෙ.ව 10.05 ආරම්භ විය. තරගය අවසන් වන විට පෙ.ව 11.55 වී තිබුණි නම් තරගය සඳහා ගත වූ කාලය සොයන්න.
2. වාර විභාගයක් සඳහා ලබා දුන් ගණිත ප්‍රශ්න පත්‍රය ලබා දුන්නේ පෙ.ව 8.30 ට ය. අවසන් වන විට පෙ.ව 10.30 වී තිබුණි නම් ඒ සඳහා ගත වූ කාලය සොයන්න.

3. පෙ.ව 7.00ට ආරම්භ කරන ලද ගණිත සම්මන්ත්‍රණයක් අවසන් වූයේ ප.ව 4.00ට නම් එයට ගත වූ කාලය සොයන්න.
4. පෙ.ව 10.00ට නුවරින් පිටත් වූ උඩරට මැණිකේ දුම්රිය යාන්ත්‍රික දෝෂයක් හේතුවෙන් කොළඹ කොටුවට ළඟා වන විට වේලාව ප.ව 3.10ට වී තිබුණි. දුම්රියට මහනුවර සිට කොළඹ කොටුවට යාමට ගත වූ කාලය සොයන්න.

4.5 කාලය සම්බන්ධ මිනුම් එකතු කිරීම හා අඩු කිරීම

කාලය සම්බන්ධ මිනුම් එකතු කිරීම

තත්පර යටතේ ලිවිය හැක්කේ තත්පර 59ක් පමණි. තත්පර 60ක් හෝ ඊට වැඩි නම් එය මිනිත්තු බවට හැරවිය යුතු ය. එය මිනිත්තු බවට හරවා මිනිත්තු තීරයට එකතු කරමු.

(i) මිනිත්තු තත්පර

$$\begin{array}{r} 10 \quad 15 \\ + \quad 5 \quad 3 \\ \hline 15 \quad 18 \end{array}$$

(ii) මිනිත්තු තත්පර

$$\begin{array}{r} 1 \quad \leftarrow \text{තත්පර } 60 = \text{මිනිත්තු } 1 \\ 20 \quad 45 \\ + 15 \quad 50 \\ \hline 95 \\ - 60 \\ \hline 36 \quad 35 \end{array}$$

(iii) පැය මිනිත්තු

$$\begin{array}{r} 5 \quad 20 \\ + 3 \quad 12 \\ \hline 8 \quad 32 \end{array}$$

(iv) පැය මිනිත්තු

$$\begin{array}{r} 1 \quad \leftarrow \text{මිනිත්තු } 60 = \text{පැය } 1 \\ 10 \quad 55 \\ + 7 \quad 35 \\ \hline 90 \\ - 60 \\ \hline 18 \quad 30 \end{array}$$

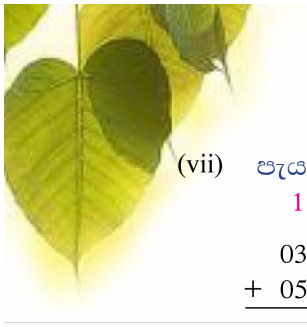
(v) දින පැය

$$\begin{array}{r} 2 \quad 10 \\ + 1 \quad 8 \\ \hline 3 \quad 18 \end{array}$$

(vi) දින පැය

$$\begin{array}{r} 1 \quad \leftarrow \text{පැය } 24 = \text{දින } 1 \\ 04 \quad 20 \\ + 02 \quad 13 \\ \hline 33 \\ - 24 \\ \hline 07 \quad 09 \end{array}$$

(vii) පැය මිනිත්තු තත්පර
තත්පර 60 = මිනිත්තු 1

$$\begin{array}{r}
 03 \quad 54 \quad 50 \\
 + 05 \quad 41 \quad 53 \\
 \hline
 09 \quad 36 \quad 43
 \end{array}$$

මිනිත්තු 60 = පැය 1

(viii) දින පැය මිනිත්තු
මිනිත්තු 60 = පැය 1

$$\begin{array}{r}
 05 \quad 18 \quad 45 \\
 + 04 \quad 20 \quad 35 \\
 \hline
 10 \quad 15 \quad 20
 \end{array}$$

පැය 24 = දින 1

කාලය සමබන්ධ මිනුම් අඩු කිරීම

(i) මිනිත්තු තත්පර

$$\begin{array}{r}
 15 \quad 35 \\
 - 12 \quad 10 \\
 \hline
 03 \quad 25
 \end{array}$$

(ii) මිනිත්තු තත්පර
මිනිත්තු 1 = තත්පර 60

$$\begin{array}{r}
 25 \quad -1 \quad 12 \quad + 60 = 72 \\
 - 6 \quad 45 \\
 \hline
 18 \quad 27
 \end{array}$$

-45
 27

(iii) පැය මිනිත්තු

$$\begin{array}{r}
 16 \quad 58 \\
 - 3 \quad 26 \\
 \hline
 13 \quad 32
 \end{array}$$

(iv) පැය මිනිත්තු
පැය 1 = මිනිත්තු 60

$$\begin{array}{r}
 20 \quad -1 \quad 15 \quad + 60 = 75 \\
 - 13 \quad 45 \\
 \hline
 6 \quad 30
 \end{array}$$

-45
 30

(v) දින පැය

$$\begin{array}{r}
 10 \quad 22 \\
 - 4 \quad 16 \\
 \hline
 6 \quad 6
 \end{array}$$

(vi) දින පැය
දින 1 = පැය 24

$$\begin{array}{r}
 15 \quad 07 \quad + 24 = 31 \\
 - 4 \quad 18 \\
 \hline
 10 \quad 13
 \end{array}$$

-18
 13

(vii) පැය මිනිත්තු තත්පර
මිනිත්තු 1 = තත්පර 60

$$\begin{array}{r}
 10 \quad 52 \quad -1 \quad 35 \quad + 60 = 95 \\
 -08 \quad 40 \quad 45 \\
 \hline
 2 \quad 11 \quad 50
 \end{array}$$

-45
 50

4.4 අභ්‍යාසය

1. සුළු කරන්න.

(i) මිනිත්තු තත්පර

$$\begin{array}{r}
 20 \quad 35 \\
 + 8 \quad 13 \\
 \hline
 \hline
 \end{array}$$

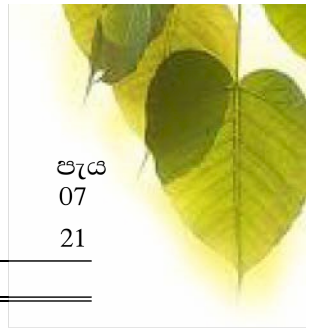
(ii) මිනිත්තු තත්පර

$$\begin{array}{r}
 18 \quad 45 \\
 + 3 \quad 37 \\
 \hline
 \hline
 \end{array}$$

(iii) පැය මිනිත්තු

$$\begin{array}{r}
 12 \quad 05 \\
 + 10 \quad 25 \\
 \hline
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{(iv) පැය} \quad \text{මිනිත්තු} \\
 5 \quad 38 \\
 + 9 \quad 52 \\
 \hline \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{(v) දින} \quad \text{පැය} \\
 12 \quad 06 \\
 + 10 \quad 15 \\
 \hline \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{(vi) දින} \quad \text{පැය} \\
 15 \quad 07 \\
 + 4 \quad 21 \\
 \hline \\
 \hline
 \end{array}$$

2. සුළු කරන්න.

$$\begin{array}{r}
 \text{(i) මිනිත්තු} \quad \text{තත්පර} \\
 25 \quad 16 \\
 - 5 \quad 13 \\
 \hline \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{(ii) මිනිත්තු} \quad \text{තත්පර} \\
 40 \quad 10 \\
 - 17 \quad 35 \\
 \hline \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{(iii) පැය} \quad \text{මිනිත්තු} \\
 5 \quad 13 \\
 - 2 \quad 05 \\
 \hline \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{(iv) පැය} \quad \text{මිනිත්තු} \\
 15 \quad 25 \\
 - 12 \quad 58 \\
 \hline \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{(v) දින} \quad \text{පැය} \\
 20 \quad 15 \\
 - 7 \quad 12 \\
 \hline \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{(vi) දින} \quad \text{පැය} \\
 25 \quad 04 \\
 - 13 \quad 15 \\
 \hline \\
 \hline
 \end{array}$$

3. ගිහාන්ට නිවසේ සිට මිත්තනියගේ නිවසට යාමට මිනිත්තු 10කුත් තත්පර 48ක් ගත වේ. මිත්තනියගේ නිවසේ සිට ක්‍රීඩා පිටිය දක්වා යාමට මිනිත්තු 20කුත් තත්පර 32ක් ගත වේ. නිවසේ සිට ක්‍රීඩා පිටියට යාමට (මිත්තනියගේ නිවස හරහා) ගතවන කාලය සොයන්න.
4. වාර විභාගයක දී ගණිතය ප්‍රශ්න පත්‍ර අංක 1 සඳහා පැය 1 මිනිත්තු 10ක් ලබා දෙන ලදී. ගණිතය ප්‍රශ්න පත්‍ර අංක 2 සඳහා පැය 2ක් හා මිනිත්තු 20ක් ලබා දුන්නේ නම් ප්‍රශ්න පත්‍ර 2 සඳහාම ලබා දුන් කාලය සොයන්න.
5. බස් රථයක් මහනුවර සිට ගාල්ල දක්වා යාමට ගත වූ කාලය පැය 6 මිනිත්තු 32ක් විය. එම බස් රථය මහනුවර සිට කොළඹ කොටුවට පැය 3 මිනිත්තු 32න් ළඟා වූයේ නම් කොළඹ කොටුවේ සිට ගාල්ල දක්වා යාමට ගත වූ කාලය සොයන්න.
6. වාර විභාගයේදී ලබා දුන් කොටස් දෙකකින් සමන්විත සිංහල ප්‍රශ්න පත්‍රය සඳහා ලැබී තිබූ මුළු කාලය පැය 2 මිනිත්තු 30කි. කෙටි ප්‍රශ්න පත්‍රය සඳහා මිනිත්තු 45ක් ලබා දුන්නේ නම් රචනා ප්‍රශ්න පත්‍රය සඳහා ලබා දුන් කාලය සොයන්න.

සාරාංශය

- ↳ තත්පර 60 = මිනිත්තු 1
- ↳ මිනිත්තු 60 = පැය 1
- ↳ පැය 24 = දින 1

- ↳ දිනය සම්මත ආකාරයට, අවුරුදු - මාසය - දිනය ලෙස ලියනු ලැබේ.
- ↳ වේලාව සම්මත ආකාරයට, පැය : මිනිත්තු : තත්පර ලෙස ලියනු ලැබේ.

